

ΒΙΒΛΙΟ

Τα διδάγματα της «Τελευταίας μάχης»

ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΗ ΚΑΜΑΡΑ

Το βιβλίο του Σάββα Βλάσση «ΕΛΔΥΚ - Η τελευταία μάχη» είναι το πλέον επίκαιρο ανάγνωσμα στην παρούσα φάση των ελληνοτουρκικών σχέσεων. Διότι για πρώτη φορά από το 1974, που στοιχεία των ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων (ΕΔ) πολέμησαν εναντίον των τουρκικών ΕΔ στη μάχη του στρατοπέδου της ΕΛΔΥΚ, την «τελευταία μάχη» του βιβλίου, η χώρα μας βρίσκεται τόσο κοντά σε μια γενικευμένη σύρραξη με την Τουρκία. Ο συγγραφέας είναι ανταποκριτής στο υπουργείο Αμύνης και ένηθμος υποστηρικτής της ενίσχυσης της άμυνας της χώρας έναντι της Τουρκίας. Στο βιβλίο του όμως τιμά την ιδιότητα του ιστορικού με τη συστηματική χρήση προσωπικών μαρτυριών, τη διασταύρωση επίσημων και άλλων πηγών και την

ακριβοδίκαια κρίση του για τις επιδόσεις στη μάχη των δύο αντίπαλων πλευρών.

Είναι γεγονός ότι οι στρατιωτικές κρίσεις με την Τουρκία εμπλέκουν κυρίως την Πολεμική Αεροπορία και το Πολεμικό Ναυτικό μας. Επίσης υπάρχει μια κοινωνικά ευρεία «συνωμοσία της σιωπής», όπου, παρόλο ότι το μισό του πληθυσμού της χώρας αποκτά βιωματική άποψη για την επάρκεια και ετοιμότητα κυρίως του Στρατού Ξηράς, λόγω της υποχρεωτικής θητείας, αυτή η άποψη δεν εμφανίζεται στον ευρύτερο δημόσιο διάλογο παρά μόνο σε εξειδικευμένες, αμυντικού ενδιαφέροντος, ιστοσελίδες.

Το γεγονός λοιπόν ότι οι ελληνικές ΕΔ συμ-

μετείχαν στις εχθροπραξίες στην Κύπρο χωρίς την εμπλοκή του Πολεμικού Ναυτικού και Αεροπορίας και με μονάδες που συναποτελούνταν από επαγγελματίες και κληρωτούς, είναι και αυτό που ενισχύει την εξόχως επίκαιρη αξία του βιβλίου του Σάββα Βλάσση. Περνάμε μια περίοδο που ο δημόσιος διάλογος γύρω από την εθνική μας άμυνα ηγεμονεύεται από τις αποφάσεις της κυβέρνησης για την απόκτηση υπερσύγχρονων πολεμικών αεροσκαφών και φρεγατών που θα επανδρωθούν από μερικές εκατοντάδες μόνιμους, υψηλά εκπαιδευμένους αεροπόρους και ναυτικούς. Το βιβλίο του Σάββα Βλάσση μας υπενθυμίζει όμως ότι ο πόλεμος, η έκβαση, άρα και η αποτροπή του, αφορούν και καθορίζονται και από την επάρκεια εξοπλισμού και εκπαίδευσης μεϊκτών μονάδων, δεκάδων χιλιάδων επαγγελματιών και κληρωτών, όπου πρωταγωνιστές είναι αξιωματικοί, υπαξιωματικοί και κληρωτοί του Στρατού Ξηράς και τα πολύ λιγότερο προβλεπόμενα, στον δημόσιο διάλογο, μέσα τους: οι ασύρματες επικοινωνίες τους, τα βαρέα όπλα πεζικού, το πυροβολικό και ούτω καθεξής.

ΑΠΟΤΡΟΠΗ. Τι συνέβη λοιπόν τις τρεις ημέρες του Αυγούστου του 1974, στις 14-16, στη μάχη του στρα-

τοπέδου της ΕΛΔΥΚ, που αφορά τον σημερινό δημόσιο διάλογο για την αμυντική αποτροπή της χώρας; Θα αναφέρουμε πέντε εκ των σημαντικότερων στοιχείων αυτής της μάχης αναφορικά με τη σχετικότητα τους με την τωρινή αποτρεπτική ισχύ της χώρας.

Η διεξαγωγή άμυνας στρατοπέδου της ΕΛΔΥΚ δεν ενσωμάτωσε σειρά μεθόδων και συνθέσεως ομάδων - π.χ. συγκρότηση ομάδων κυνηγών αρμάτων - που προβλέπονταν στα διαθέσιμα εγχειρίδια εκστρατείας, είτε λόγω έλλειψης υλικού είτε λόγω έλλειψης πρόνοιας. Σημερινό ερώτημα: Εκπαιδεύονται οι μονάδες εκστρατείας του Ελληνικού Στρατού σε επιχειρησιακές μεθόδους που προβλέπονται από το τωρινό επιχειρησιακό δόγμα;

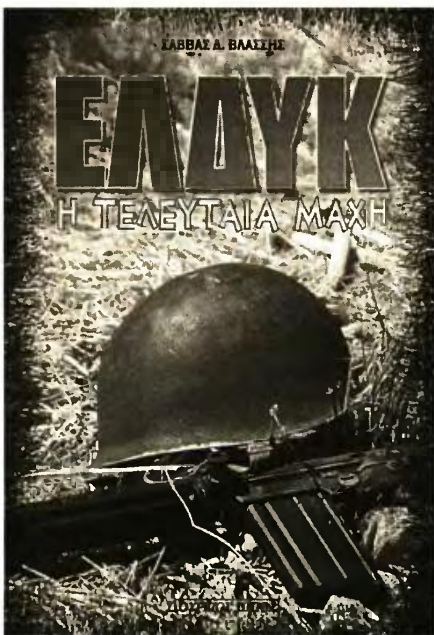
Υπήρξε ελλιπής, αντιαρματική εκπαίδευση των εφέδρων της ΕΛΔΥΚ, συμπεριλαμβανομένων και των καταδρομέων, έναντι κινούμενων στόχων, ενώ τα αντιαρματικά όπλα και πολεμοφοδία τους ήταν ποσοτικά ανεπαρκή. Σημερινά ερωτήματα: Είναι η εκπαίδευση στον Στρατό Ξηράς στα βαρέα όπλα πεζικού αρκούτως ρεαλιστική και αφιερώνονται οι απαραίτητοι προς τούτου πόροι, κυρίως στην ανάωση πυρομαχικών; Κατέχουν οι μονάδες εκστρατείας του Ελληνικού Στρατού επάρκεια όσον αφορά τον αριθμό των βαρέων όπλων και πολεμοφοδίων τους;

Βοηθήματα νυκτερινού αγώνα, που είχαν διατεθεί ήδη από το 1970 στις ελληνικές ΕΔ, δεν ήταν διαθέσιμα στην ΕΛΔΥΚ, ενώ δεν είχε ενσωματωθεί η ειδικότητα του ελεύθερου σκοπευτή στις ΕΔ, άρα η ΕΛΔΥΚ είχε στερηθεί αυτών των δύο σημαντικών εργαλείων διεξαγωγής μάχης. Σημερινό ερώτημα: Με τι ταχύτητα ο Στρατός Ξηράς υιοθετεί καινοτόμες επιχειρησιακές πρακτικές και τις διοικητεί, με τον απαραίτητο εξοπλισμό και εκπαίδευση, στις μονάδες εκστρατείας του;

Οι ασύρματες επικοινωνίες της ΕΛΔΥΚ είχαν περιέλθει σε πλήρη αχρηστία καθιστώντας αναποτελεσματική την επικοινωνία εν ώρα μάχης με κόστος την απώλεια ζωών. Σημερινό ερώτημα: Εξασφαλίζεται με προηγμένα συστήματα διαχείρισης εξοπλισμού, και την αποτελεσματική διάθεση πιστώσεων, η αξιοπιστία των απαραίτητων τεχνικών μέσων του Στρατού Ξηράς;

Οι μεταθέσεις των αξιωματικών στην ΕΛΔΥΚ ήταν επίζητες λόγω των απολαβών τους, ενώ ο παραγοντισμός, που ευδοκμούσε επί δικτατορίας, περαιτέρω αλλοίωσε τα κριτήρια επιλογής των ηγμένων της ΕΛΔΥΚ (χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν υπήρξαν στις επάλξεις εξαιρετικοί αξιωματικοί). Σημερινό ερώτημα: Σε ποιον βαθμό ο Στρατός Ξηράς έχει υιοθετήσει βέλτιστες διεθνώς πρακτικές αξιολόγησης προσωπικού, με απώτερη ευθύνη της πολιτικής ηγεσίας, για να εξασφαλίσει ότι οι κατάλληλοι αξιωματικοί κατέχουν τις κατάλληλες θέσεις ευθύνης;

Ο συγγραφέας μεταδίδει στον καθένα από εμάς τους πολίτες - στρατιώτες τις συνέπειες των ανεπαρκειών στην εκπαίδευση και εξοπλισμό, που ατυχώς πολύ συχνά έχουμε διαπιστώσει από τη θητεία μας, στο πεδίο της πιο πρόσφατης αλλά ίσως όχι της τελευταίας μάχης με την Τουρκία. Μας δίνει τη δυνατότητα λοιπόν να αποδείξουμε ότι οι ογδόντα τέσσερις ένστολοι συμπολίτες μας δεν έχασαν ματαιώς τη ζωή τους στη μάχη της ΕΛΔΥΚ: απαιτώντας και εξασφαλίζοντας ότι τα στέρια τεκμηριωμένα λάθη και ανεπάρκειες του 1974 δεν θα επαναληφθούν σχεδόν πενήντα χρόνια μετά.

INFO

Σάββας
Δ Βλάσσης,
«ΕΛΔΥΚ -
Η τελευταία μάχη»,
εκδ. Δούρειος
Innos (doureios@
doureios.com),
σελ. 445